

Green Expo 21-11-2018

Kāpēc nepieciešama nacionālo SEG emisiju faktoru izstrāde?

Degradētu kūdrāju ilgtspējīga apsaimniekošana Latvijā

LIFE REstore: galvenais mērķis un aktivitātes

Mērķis:

Izstrādāt lēmumu pieņemšanas atbalsta instrumentu degradētu kūdrāju teritoriju atkārtotas izmantošanas plānošanai, līdzsvarojot bioloģiskās daudzveidības atjaunošanu, ekonomisko potenciālu un SEG emisiju samazinājumu negatīvo klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai ilgtermiņā

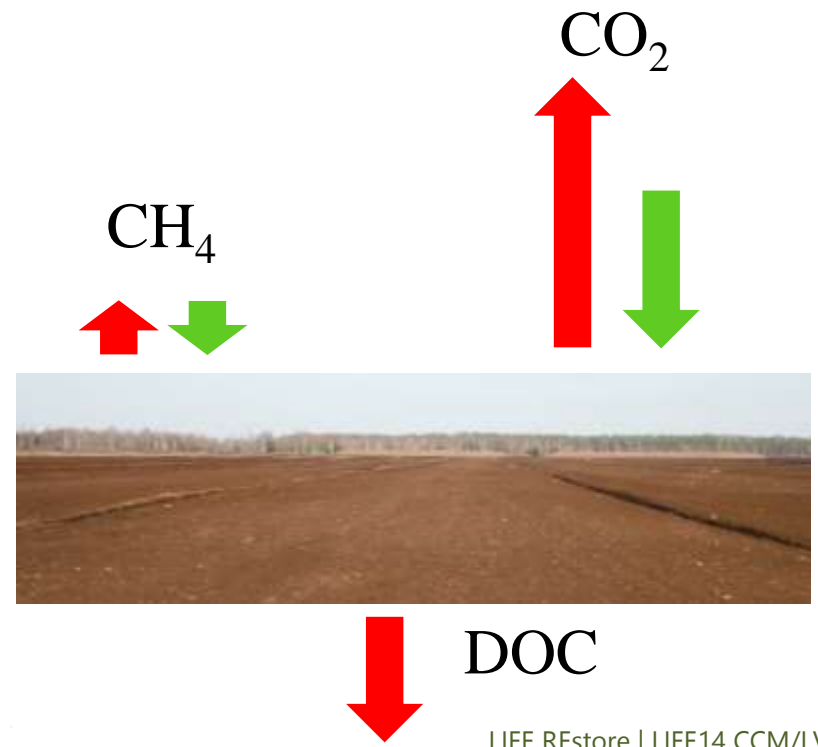
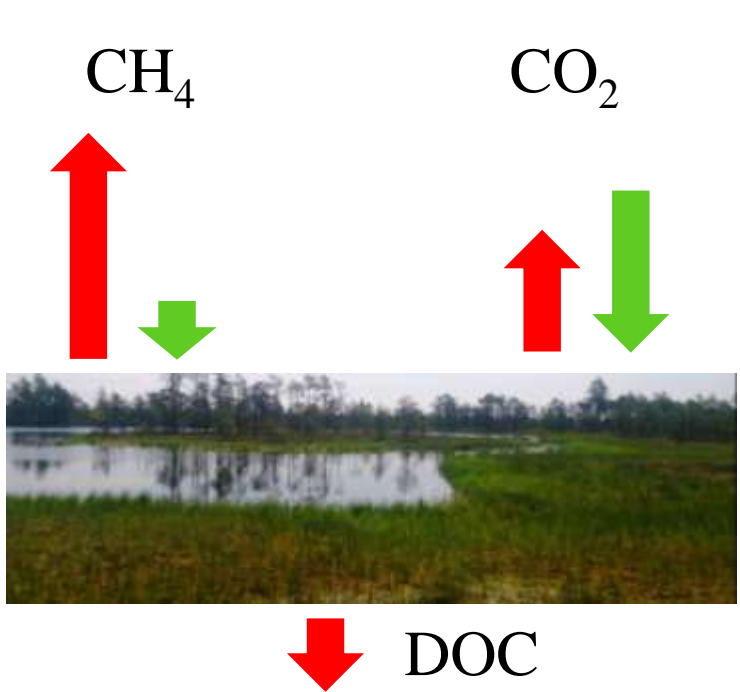
Galvenās aktivitātes:

- Veikt degradēto kūdrāju **inventarizāciju** Latvijā, izveidot datu bāzi
- Aprobēt SEG emisiju uzskaites metodoloģiju un izstrādāt **nacionālos SEG emisiju faktoros** apsaimniekotām pārejas un augstā purva augsnēm saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijām
- Sagatavot rekomendācijas izstrādātu kūdras lauku atkārtotai izmantošanai, ietverot tās lēmumu pieņemšanas atbalsta rīkā – **optimizācijas modeli**
- Pārbaudīt un demonstrēt optimizācijas modeli, ieviešot rekultivācijas scenārijus projekta **izmēģinājumu teritorijās**
- Novērtēt degradētu kūdrāju **ekosistēmu pakalpojumus** un noteikt to ekonomisko vērtību

Likumdošanas aspekti

- UNFCCC un ES likumdošana, un jo īpaši Parīzes nolīgums
- **Saistības no 2026. gada ietver arī mitrzesmes**
- ZIZIMM regula 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam
- **tieši skars arī kūdras ražotājus**

Kūdrāju apsaimniekošana SEG kontekstā

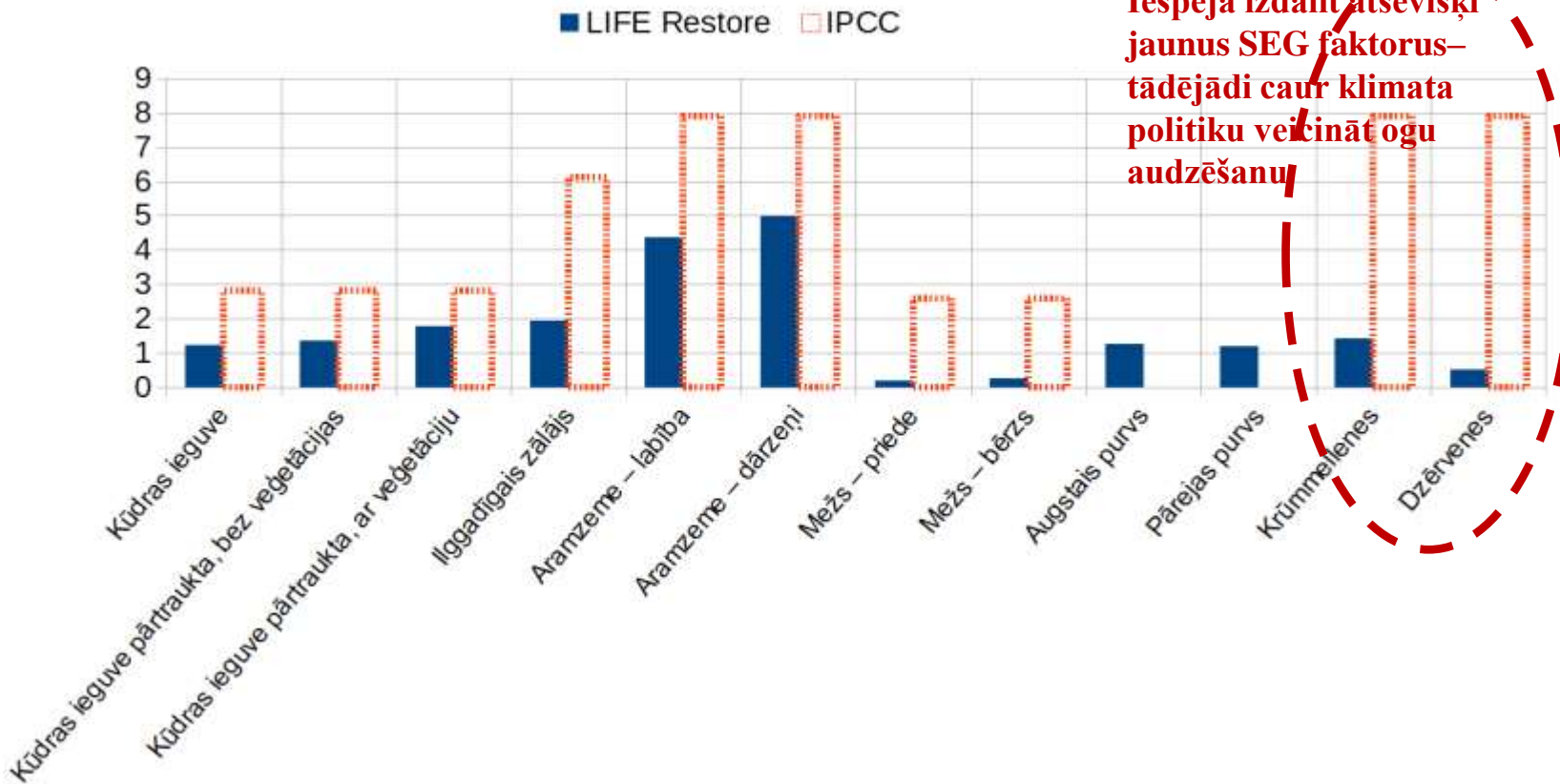

Optimālai mērķa sasniegšanai, svarīgi:

- Purvi, uzņemot no atmosfēras oglekļa dioksīdu un veidojot lielu daudzumu organiskā materiāla, ir milzīga oglekļa krātuve
- Cilvēka darbības rezultātā degradētie kūdrāji rada nozīmīgas SEG emisijas, kas veicina klimata pārmaiņas. Tādēļ ir ļoti svarīgi veikt degradēto purvu rekultivāciju tādā veidā, kas nodrošinās SEG piesaisti, nevis emisijas.
- Kādas emisijas un piesaistes rodas ir atkarīgas no vairākiem dabas apstākļiem
- FR un DE [klimats & vides piesārņojums](#) ir atšķirīgs no Latvijas – nevar salīdzināt emisijas. Šobrīd IPCC SEG emisiju faktori pamatā balstās uz pētījumiem šajās valstīs. Baltijas reģionā faktiski šādi pētījumi nav veikti, savukārt kūdras ieguve Baltijā ir nozīmīgs spēlētājs
- **Vai starptautiskie/ "vidējie" emisiju faktori ir optimāli Latvijas situācijai?**

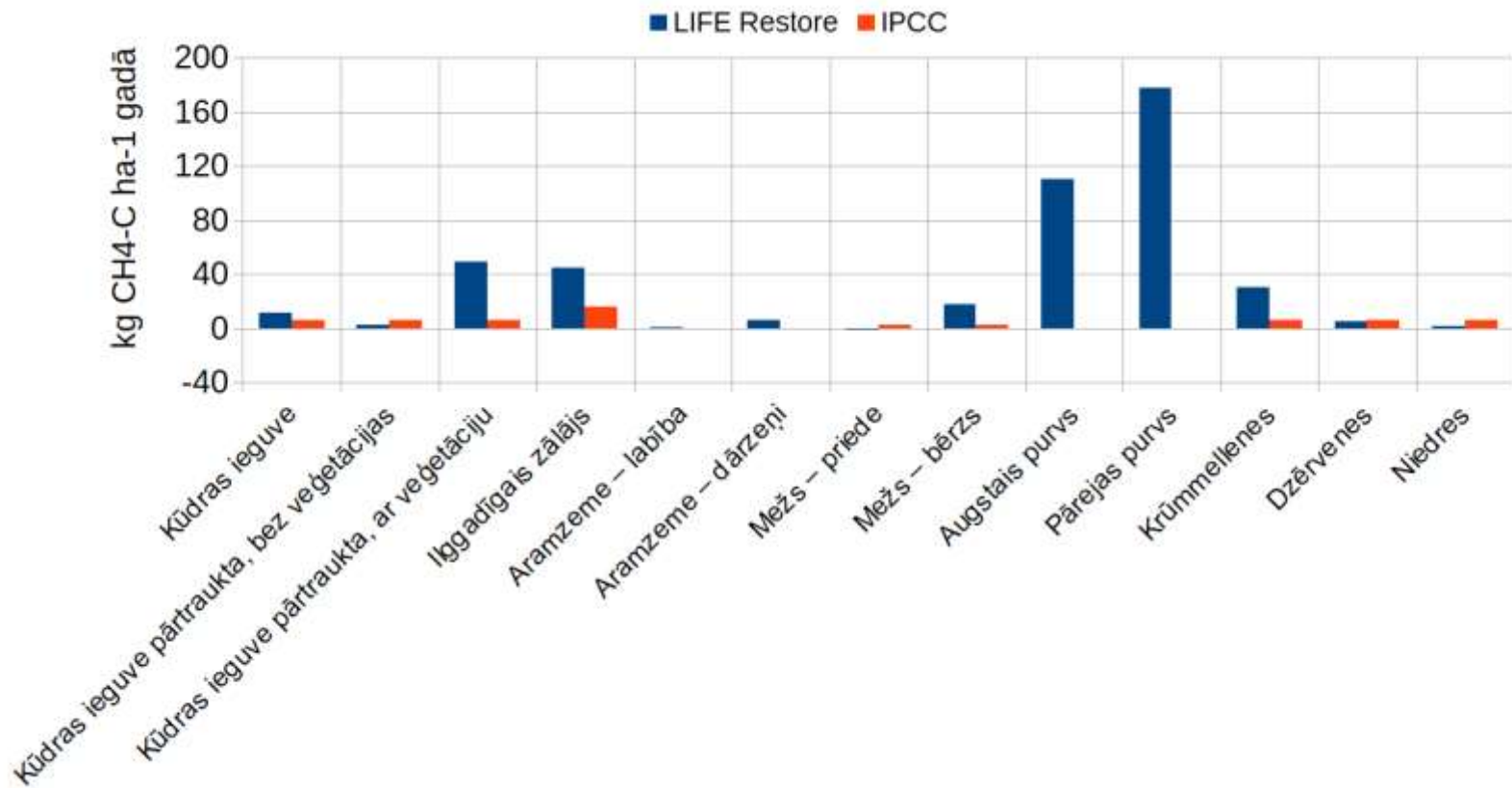
LIFE Restore un IPCC CO₂ emisiju faktori

tonnas CO₂-C ha-1 gadā

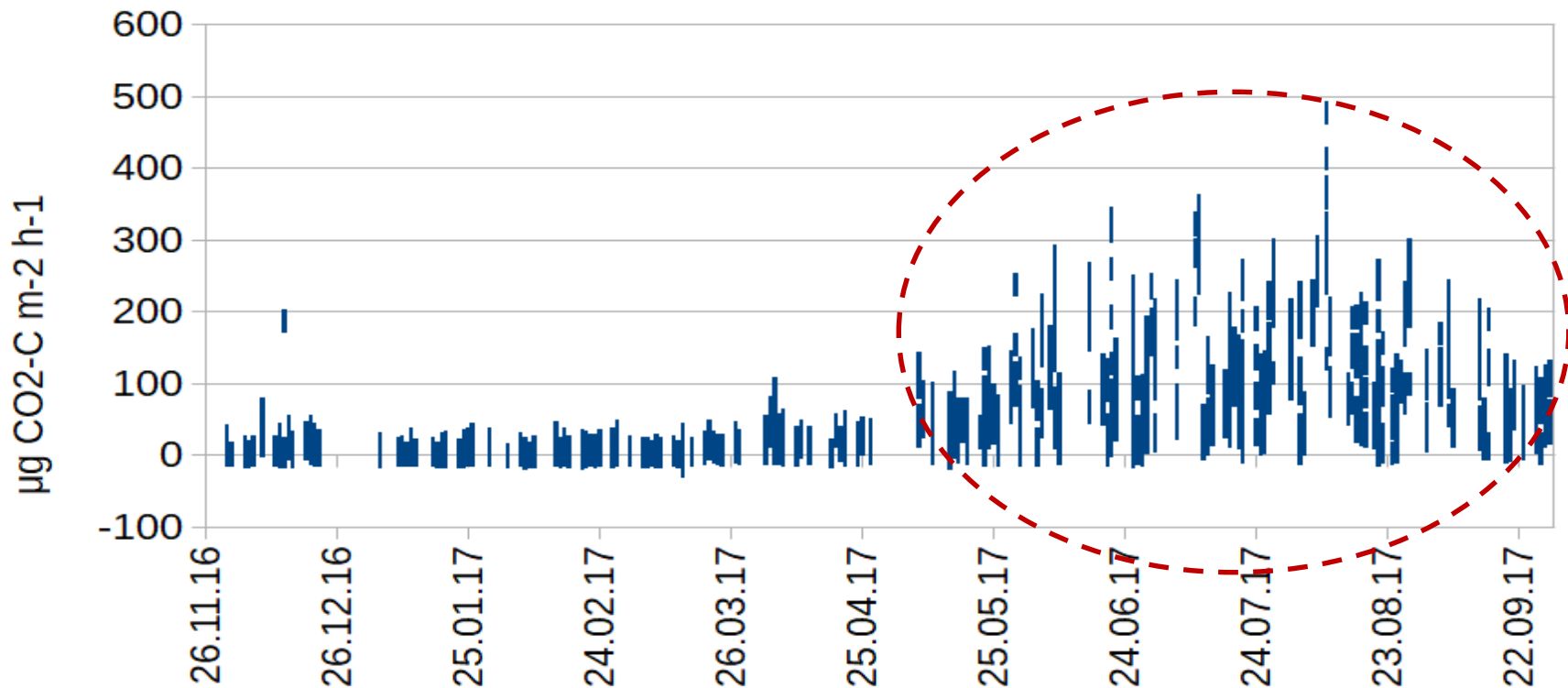

Iespēja izdalīt atsevišķi jaunus SEG faktorus – tādējādi caur klimata politiku veicināt ogu audzēšanu

LIFE Restore un IPCC CH₄ emisiju faktori

Sezonālās CO₂-C emisijas

Galvenie secinājumi (1.gads)

- Augsnes CO₂ emisijas ir līdz pat 2 reizēm mazākas, salīdzinot ar pašreiz izmantotajiem pieņēmumiem nacionālajā SEG inventarizācijā.
- Lielākais CO₂ emisiju avots kūdrājos – lauksaimniecības zemes; mazākais – mežs.
- Ogu plantāciju ierīkošana bijušajās kūdras izstrādes platībās var mazināt CO₂ emisiju apjomus.
- 2019. gada sākumā – būs 24 mēnešu mērījumi, kas nepieciešami nacionālo SEG emisiju faktoru izstrādāšanai

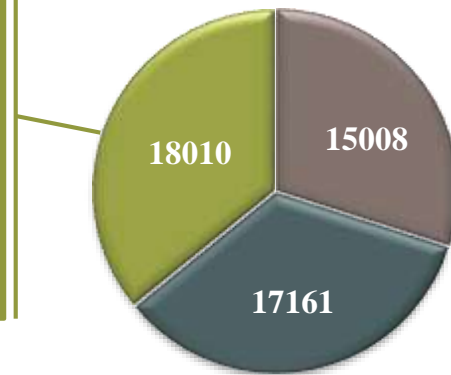
LIFE REstore: degradēto kūdrāju inventarizācija

Kūdras ieguves ietekmētās platības, ha

Pabeigta Latvijas degradēto kūdrāju inventarizācija

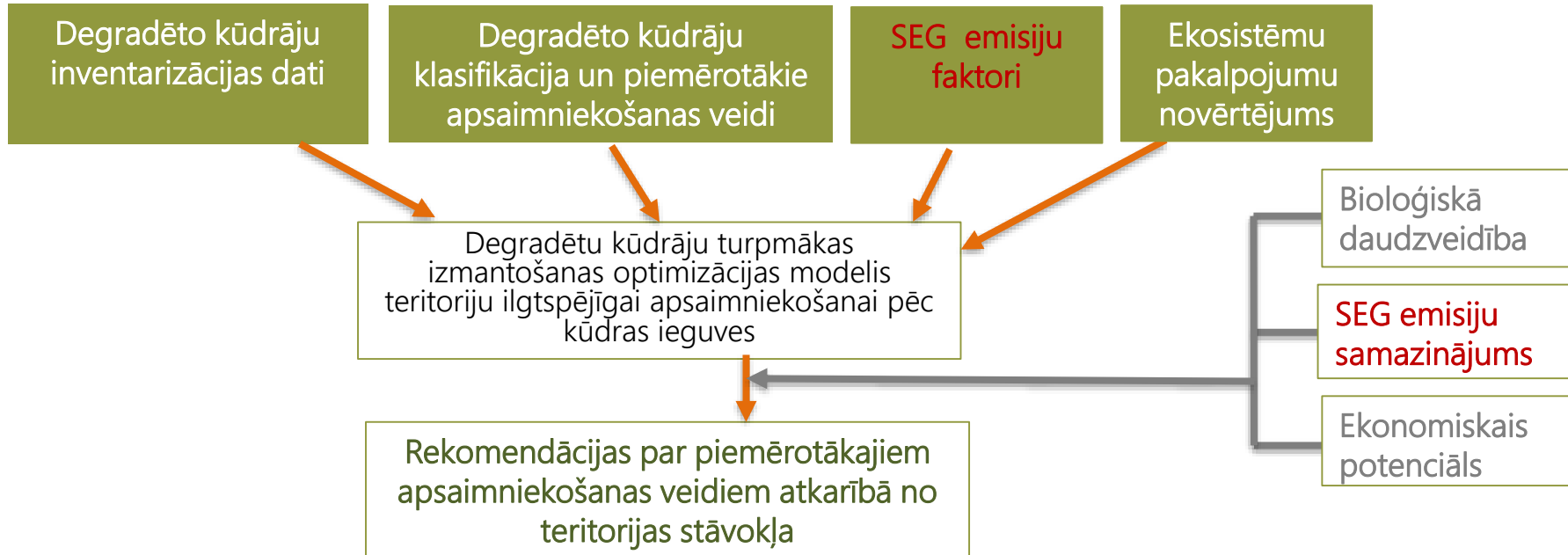
- Analizētas kūdras ieguves (19.-21.gs.) ietekmētās teritorijas **50 000 ha** platībā visā Latvijas teritorijā – 178 degradēti kūdrāji
- Veikta datu kamerālā analīze, bioloģiskās daudzveidības novērtējums, ģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā izpēte, kūdras slāņa un sastāva novērtējums
- Ir izstrādāta publiska datu bāze dabas datu sistēmā «Ozols»

Degradētiem kūdrājiem, kur kūdras ieguve ir pārtraukta vai pabeigta un nav veikta teritorijas rekultivācija - jāizvēlas labākais turpmākas izmantošanas veids – noderēs LIFE REstore izstrādātās rekomendācijas

- Kūdras ieguve
- Platības, kur notiek vai notikusi rekultivācija
- Degradētie kūdrāji, rekultivācija nenotiek

LIFE REstore: Degradētu kūdrāju turpmākas izmantošanas optimizācijas modelis

LIFE REstore projekta noslēguma gads: 2018 septembris-2019 augusts

- Izstrādāta nacionāla metodoloģija un CO₂, CH₄ un N₂O emisiju faktori SEG uzskaitē no organiskajām augsnēm **daļai** no uzskaites kategorijām - atbilstīgi Latvijas klimatam un videi
- Uzlabota / precīzāka SEG inventarizācija
- Atvieglos / uzlabos lēmumu pieņemšanas procesus, lai sasniegtu klimata politikas mērķus
- Izmēģinājuma teritorijas: papildus inovatīvu risinājumu pārbaude praksē: koku pelnu /deglānekļa pelnu izmantošana apmežošanas scenārijā
- Nozīme visā Baltijas reģionā

restore.daba.gov.lv

@LIFE_REstore

LIFE REstore

liferestorelv

LIFE REstore

Paldies par uzmanību!

Ieva Saleniece

Projekta LIFE REstore vadītāja
Dabas aizsardzības pārvalde

+371 20142828

ieva.saleniece@daba.gov.lv

Aktivitātes tiek īstenotas ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas finansiālu atbalstu projekta "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103) ietvaros.

Informācija satur tikai projekta LIFE REstore īstenotāju redzējumu, Eiropas Komisijas Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūra nav atbildīga par sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu.